

XICS DE GRANOLLERS

Perquè Xics?

Fa aproximadament vuit anys que formo part de la nostra colla, i sempre hi ha hagut una cosa que no m'acabava de fer el pes: el seu nom.

Xics, perquè Xics? a sant de què? Per exemple, els Xiquets de Valls es diuen així per la canalla, ja que en aquelles contrades s'usa aquest mot, i com tots ja sabem, la canalla és una part molt i molt important en una colla castellera. O per exemple, si mai arribés a formar-se una colla castellera a Cardedeu, el seu nom seria sense cap dubte Borregos de Cardedeu.

Els fundadors de la nostra colla, alguns dels quals encara en són membres destacats, van escollir el nom en una assemblea en que hi havia 30 persones; descartant altres noms tan tòpics i ocupats com Castellers de Granollers o Minyons de Granollers li van posar aquest nom sense una justificació històrica, o sigui, que la gent de Granollers i rodalies no en deien així de la canalla, com a mínim això és el que creia fins ara.

Després de molt temps de recerca he trobat algunes justificacions del perquè la colla castellera de Granollers es diu Xics i pot portar el seu nom amb l'orgull de ser identificatiu de la seva contrada.

A Cardedeu he trobat alguns topònims que demostren que aquest mot des d'antic forma part com a paraula d'ús habitual entre la gent del carrer, tot i que, amb el pas del temps i les successives immigracions, arribades de lluny i de no tan lluny, aquest ús s'ha anat perdent. Hi ha, per exemple, **Can Pere Xic**, una casa de pagès situada al nord del municipi, al barri de la Coma, construïda a finals del segle XIX, que porta aquest nom perquè el seu constructor era el més petit de la colla d'amics amb qui passava les estones de lleure. Per aquest motiu, li deien el Pere Xic, nom que prengué la casa.

També hi ha una altra casa més antiga en aquest carrer anomenada **Can Julià Xic**, situada a la dreta de la carretera de Cànoves poc abans

d'arribar a la urbanització de les Pungoles, els descendents de la qual regenten un cèntric restaurant (Can Marc) i la gent de pagès els coneix pel seu nom d'origen.

Prop d'allà hi ha una sabateria (Santi Martí) que es coneix també com a **Cal Xic**, doncs és el nom de la casa que antigament hi havia hagut en aquell indret.

A la Roca del Vallès, prop de la plaça on vam descarregar per primer cop el 2d8 amb folre, hi ha el carrer de **Nebot Xic** que pren el nom de la casa on va viure durant molt de temps aquest personatge

i la seva família. Encara hi és i, a més, ha estat reformada per l'organització del carrer.

Buscant en un diccionari etimològic trobem:

Xic
xica :
1. Cicom, en llatí, petit, una mica un poc, membrana

que separa els grans de la Magrana, cosa petita insignificant "home la majoria som més aviat baixets, però no ens passéssim".

2. Pertanyent al dialecte del Català occidental i Valencià com a opinió estrictament personal, tenint en compte que la nostra zona fou durant anys la línia de defensa contra els Àrabs (Santa Eulàlia de Ronçana, Santa Maria de Palautordera, Sant Feliu de Llobregat, Sant Hilari, Sant Julià d'Alfou....) i que a mida que es conquerien territoris van ser probablement dominats i repoblats per gent d'aquí, és normal que la parla i els topònims es traslladessin també cap a aquelles terres.

3. Llinatge existent a Barcelona, Pedra i Coma el llinatge Xica existeix a la parròquia de Ripoll..

Es un diminutiu de Xicarro, xiquet, xicorrotinya, xicarró, etc..

Troblem diverses frases fetes i dites populars on apareix aquest mot, esmentar-ne algunes:

- Per Xic pilar no cau la casa.
- En el pot Xic hi ha la bona confitura.
- El Xic i l'orat diuen la veritat.
- Qui amb Xics es gita cagat es lleva.
- Xiques amb xics lo dimoni va pel mig.

Crec que ara podrem justificar suficientment el nostre nom com adient, i amb "denominació d'origen" davant qui, com jo mateix abans, cregui que es tracta d'un nom artificial i sense prou significat; us animo a continuar la recerca i si us en sortiu ferho saber a la gent de redacció d'aquesta revista. Per exemple, a Granollers no he trobat cap exemple i segur que n'hi ha molts més a la nostra comarca.

Robert Rodríguez Verde

Col·laboració: Marina Rovira Resina

A. Rodríguez
AGUA - GAS - ELECTRICIDAD

Turó de la Penya, 28
08440 CARDEDEU
(Barcelona)

Mòbil. 667 30 92 48
Tel. 93 846 16 96